

Barcelona, 9 de novembre de 2017

L'Informe de salut de Barcelona 2016 constata la reducció de les principals causes de mortalitat prematura

El document apunta també a un fre en les desigualtats de salut entre barris pel que fa a l'esperança de vida

La meitat de la població de Barcelona manifesta suportar nivells alts de soroll en el seu entorn i un 68% es troba exposada a nivells elevats de contaminació

L'informe anual "**La Salut a Barcelona**", que elabora l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) des de fa més de 30 anys, presenta l'estat de salut de la ciutadania, en el marc dels determinants de l'entorn socioeconòmic i de l'entorn físic, i n'ofereix els resultats referits a 2016.

L'ASPB gestiona els centres i serveis de salut pública de Barcelona per encàrrec de l'Ajuntament i la Generalitat de Catalunya. Desplega la protecció i vigilància de la salut, com també tasques de prevenció i promoció, i es constitueix en autoritat sanitària a la ciutat. L'ASPB lidera estratègies com *Barcelona Salut als Barris*, l'estudi de les desigualtats i les seves repercussions en la salut, i aporta evidència científica en assumptes com ara la pobresa energètica, el soroll, o la contaminació de l'aire i com incideixen en la qualitat de vida a la ciutat.

Les persones i l'economia

Segons dades del padró municipal, l'any 2016 la població de Barcelona ha estat de 1.608.710 persones, 760.894 homes (47,3%) i 847.816 dones (52,7%). Les persones nascudes fora de l'Estat espanyol suposen el 22,8% de la població. El 29,4% dels homes i el 31,0% de les dones tenien titulació universitària.

Respecte a la situació econòmica, les dades de 2016 mostren un augment de les taxes d'activitat i ocupació i una disminució de l'atur, però l'evolució ha estat més positiva pels homes que no pas per les dones. La nova contractació segueix sent majoritàriament temporal amb predomini dels contractes de molt curta durada.

Les condicions de vida a Barcelona

El 9% de les llars vivien en pobresa material severa el 2016. Segons la classe social, la pobresa es concentra en les llars de classe no qualificada, on és del 27,4%, mentre que és del 1,2% en les classes més benestants.

Igualment, un 10,6% de les llars de Barcelona van patir pobresa energètica l'any 2016 (un 23,4% en les classes socials més desfavorides respecte a un 4,8% en les més benestants).

Quan es pregunta a la ciutadania per la seva salut percebuda, veiem com el 15,5% dels homes i 22,6% de les dones (adults) declaren una salut regular o dolenta. En les classes socials més desfavorides aquests percentatges arriben al 24,7% i el 41,7%.

Els serveis sanitaris

El 64,3% de la població barcelonina té cobertura sanitària exclusivament pública, però aquest percentatge és molt diferent entre els districtes, sent els dos més extrems Sarrià-Sant Gervasi (25,9%) i Nou Barris (83,4%). L'ús dels serveis d'urgències hospitalaris l'any 2016 a la ciutat va ser de: 342 persones per 1.000 habitants en el cas dels homes i 380,1 en dones (L'any 2015 era de: 365 homes i 335 dones).

Es compleixen els terminis per procediments quirúrgics garantits, 8% de les persones usuàries esperen > 1 any per altres procediments quirúrgics, 35% esperen més de 3 mesos per proves diagnòstiques no preferents. 24% de les cites prèvies pel metge/ssa d'atenció primària es donen a més de 48 hores.

L'entorn físic

L'any 2016 es varen superar els valors de referència de l'OMS pels contaminants NO₂, material particulat (PM₁₀ i PM_{2,5}), benzè, ozó i benzo(a)pirè. Respecte la normativa vigent a tot Europa, el 2016 es varen complir els corresponents valors límit o objectiu establerts per a 11 contaminants però es supera el valor límit anual de diòxid de nitrogen (NO₂).

El 68% de la població de Barcelona està exposada a nivells superiors als establerts per a òxids de nitrogen NO₂ (tant els valors límits de la Unió Europea com els de referència de l'OMS). En el cas de material particulat, és el 97% de la població que es troba potencialment exposada a nivells superiors als de referència marcats per l'OMS.

Pel que fa a la contaminació acústica, la ciutat compta amb un mapa de percepció del soroll fet a partir d'enquestes a la població, ja que es tracta d'un factor que incideix en la salut de les persones. Les dades de 2016 mostren com a Ciutat Vella i l'Eixample, 7 de cada 10 veïns i veïnes declaren que al seu barri hi ha molt soroll. Segons l'Organització Mundial de la Salut, a partir dels 42dB(A) es comencen a produir trastorns del son i a partir dels 50dB(A) podrien donar-se problemes circulatoris, segons l'exposició. El 47,8% de la població de Barcelona declara que hi ha molt soroll al seu barri.

La salut laboral

L'any 2016 varen augmentar les lesions al món laboral, sobretot les mortals (passen de 25 a 31) i les greus (de 203 a 259), aquestes darreres després de 10 anys de

descens mantingut. Les lesions greus més freqüents han continuat sent les *in itinere* (en el trajecte a la feina). Contràriament, les malalties professionals han seguit disminuint.

Les malalties professionals durant el 2016 sumen 569 casos declarats, dels quals la majoria van requerir baixa. La patologia més freqüent va ser la musculoesquelètica. Mentre, la Unitat de Salut Laboral de l'ASPB va rebre 545 notificacions de malalties relacionades amb el treball, on el trastorn més freqüent va ser l'ansios-depressiu.

Salut mental: evolució en el temps

Del total de població, una part important té problemes de salut mental: són el 16,5% dels homes i el 20,3% de les dones. Es confirma que les desigualtats per classe social en aquest aspecte s'incrementen entre 2006 i 2016, tant en homes com entre les dones. Davant d'això, Barcelona disposa d'un Pla de Salut Mental 2016-2022 que posa l'accent en els determinants i les desigualtats socials en la salut mental, sobretot en les persones més vulnerables.

La salut reproductiva

Amb dades de 2015, es pot concloure que la fecunditat en dones barcelonines d'entre 15 i 49 anys es manté en 38,2 naixements per 1.000 dones. I si es fa atenció a les dones joves (entre 15 i 19 anys) es registra una taxa d'embarassos de 19,1 per cada 1.000 dones, xifra que en el 2014 va ser de 21,5 per cada 1.000.

Nou Barris és el districte amb una taxa d'embarassos en dones adolescents més alta (29,2 per 1.000 dones), seguit de Ciutat Vella (26,3 per 1.000 dones).

Les malalties transmissibles

La tuberculosi

Durant l'any 2016 es varen detectar 260 casos de tuberculosi (2015: 280) en residents a la ciutat, 157 homes i 103 dones. La incidència va disminuir gairebé un 7% respecte a l'any anterior, sent en la població immigrant on la davallada ha estat més important. La malaltia és més freqüent a Ciutat Vella, en població immigrant i en els barris amb renda més baixa.

Les infeccions per VIH/sida

El 2016 es varen detectar 310 casos de VIH (2015: 376) i 35 casos de SIDA (2015: 68) en residents a Barcelona. La infecció pel VIH continua afectant de manera desproporcionada a homes joves amb relacions sexuals amb homes i es troba entre les malalties de declaració més freqüents a la ciutat.

En altres infeccions de transmissió sexual, s'observa una tendència creixent de la sífilis, la gonocòccia, i és manté en limfogranuloma veneri. Es van detectar 890 casos de sífilis, 996 de gonocòccia, i 100 casos de limfogranuloma veneri. La major part dels afectats han estat homes joves que fan sexe amb homes.

L'augment en infeccions de transmissió sexual (Gonocòccia i sífilis, principalment) en part s'atribueix a millores en el diagnòstic, augment de determinats cribratges i aportació de casos des dels laboratoris de microbiologia.

L'esperança de vida i la mortalitat

L'esperança de vida l'any 2015 (encara no disponible la dada de 2016) va ser de 80,8 anys en homes i de 86,6 anys en dones, xifres molt similars a les de l'any anterior (2014: 80,5 i 86,7 respectivament). Les desigualtats en l'esperança de vida entre barris de la ciutat es segueixen amb una metodologia específica, on els resultats disponibles apunten a un fre o alentiment.

La major part de causes de mortalitat prematura romanen estables o decreixen lleugerament. Destaca la pujada de les lesions de trànsit en homes i el càncer de pulmó i d'ovari entre les dones.

Tota aquesta informació que inclou "La Salut a Barcelona", i la que es presenta a l'informe detallat, posa de relleu la importància de continuar els plans i programes que s'han posat en marxa en aquests darrers anys, i que treballen les desigualtats, la promoció de la salut comunitària, la salut mental, la salut sexual i reproductiva, i els que properament veuran la llum, orientats especialment cap a la millora de la qualitat ambiental.